

Kandidatarbeten i skogsvetenskap

2013:6

Fakulteten för skogsvetenskap

Norra Skogsägarnas medlemmars inställning till röjning

*Attitudes towards precommercial thinning among
members of Norra Skogsägarna*

Andreas Bolmgren

Anton Wikman

Sveriges Lantbruksuniversitet Program: Jägmästarprogrammet
Institutionen för skogens ekologi och skötsel
Kandidatarbete i skogsvetenskap, 15 hp, Kurs: EX0592 Nivå: G2E
Handledare: Anders Karlsson, SLU, Inst för skogens ekologi och skötsel
Examinator: Tommy Mörling, SLU, Inst för skogens ekologi och skötsel
Umeå 2013

Kandidatarbeten i Skogsvetenskap

Fakulteten för skogsvetenskap

Enhet/Unit	Institutionen för skogens ekologi och skötsel Department of Forest Ecology and Management
Författare/Author	Andreas Bolmgren och Anton Wikman
Titel, Sv	Norra Skogsägarnas medlemmars inställning till röjning
Titel, Eng	Attitudes towards precommercial thinning among members of Norra Skogsägarna
Nyckelord/ Keywords	<i>enkät, skogsvård, skogsägarförening, skäl, värden, ägarkategori.</i> <i>forest owners association, owner category, reason, silviculture, survey, values.</i>
Handledare/Supervisor	Anders Karlsson, Institutionen för skogens ekologi och skötsel
Examinator/Examiner	Tommy Mörling Institutionen för skogens ekologi och skötsel/ Department of Forest Ecology and Management
Kurstitel/Course	Kandidatarbete i skogsvetenskap Bachelor Degree in Forest Science
Kurskod	EX0592
Program	Jägmästarprogrammet
Omfattning på arbetet/	15 hp
Nivå och fördjupning på arbetet	G2E
Utgivningsort	Umeå
Utgivningsår	2013

Förord

Tillsammans med Norra Skogsägarna har vi utfört en postenkätstudie bland Norra Skogsägarnas medlemmar. Undersökningen syftade till att öka Norra Skogsägarnas förståelse till varför deras medlemmar väljer att utföra ungskogsröjning eller inte, och hur Norra Skogsägarna därmed ska kunna erbjuda en bättre rådgivning inom ämnesområdet röjning. Rapporten ingår i ett kandidatarbete på Jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå och motsvarar 15 högskolepoäng. Arbetet och datainsamlingen utfördes under våren 2013.

Vi vill tacka Norra Skogsägarna och särskilt Stefan Holmberg, fältchef på Norra Skogsägarna, som visat stort intresse och engagemang i vår studie.

Ett stort tack till vår handledare Anders Karlsson som stöttat och trott på oss.

Sist men inte minst vill vi tacka de skogsägare, medlemmar i Norra skogsägarna, som genom att svara på postenkäten gjort denna studie möjlig.

Umeå 2013-04-19

Andreas Bolmgren

Anton Wikman

Innehållsförteckning

.....	2
Förord.....	3
Sammanfattning	5
Summary	6
Inledning.....	7
Material och metod.....	10
Resultat.....	12
Skogsägarna.....	12
Övergripande resultat	12
Resultat utifrån ägarkategori ”kön”	16
Resultat utifrån ägarkategorin ”kommunbor/utbor”	20
Resultat utifrån ägarkategori ”fastighetsstorlek”	20
Resultat utifrån ägarkategorin ”skogsbruksplan upprättad senare än 2003 eller ej”	22
Resultat utifrån ägarkategorin ”ålder”	24
DISKUSSION.....	25
Slutsats.....	27
Litteraturförteckning	29
Bilagor.....	32
Bilaga 1.....	32
Bilaga 2.....	37

Sammanfattning

För att undersöka Norra Skogsägarnas medlemmars inställning till röjning skickades en postenkät ut till 120 stycken av skogsägarföreningens medlemmar. En telefonpåminnelse utfördes då de uppringde även erbjöds alternativet att lämna svaren över telefon om de ännu ej svarat. Efter telefonpåminnelsen hade totalt 78 stycken enkäter kommit in vilket resulterade i en svarsfrekvens på 65 %.

De svarade ingick i fem olika ägarkategorier: kön, ålder, fastighetsstorlek, kommunbor/utbor och skogsbruksplan upprättad senare än 2003 eller ej. Analyserna utfördes med ett chi-två test för att påvisa eventuella signifikanta skillnader inom ägarkategorierna.

Mer än 90 % av de svarande hade utfört röjning under de senaste 10 åren; 62 % ville att det skulle utföras mer röjning och 55 % utförde själva majoriteten av röjningen på fastigheten. De påstående som dominerade till varför de svarande utfört röjning under de senaste tio åren var att det var tillfredställande att ha en röjd ungskog samt att röjning var en lönsam ekonomisk investering. De främsta angivna anledningarna till varför det ej utförts någon röjning var att det inte funnits något röjningsbehov samt att man inte hade tillräckligt med tid för att hinna röja.

Den främsta anledningen till varför de svarande skulle utföra mer röjning var om de fick mer tid att lägga på röjning. Norra Skogsägarna bör verka för att kunskapen om röjning förbättras samt attityden till vem som skall utföra röjningen förändras. Det skulle möjligen leda till att mer röjning utfördes bland skogsägarföreningens medlemmar.

Nyckelord: enkät, skogsvård, skogsägarförening, skäl, värden, ägarkategori

Summary

To investigate Norra Skogsägarna's members' attitudes towards precommercial thinning (PCT) a survey was sent to 120 of their members. A telephone reminder was performed when the called party also was offered the option to leave answers by telephone if they had not yet responded. After performed telephone reminder 78 questionnaires were received resulting in a response rate of 65 %.

The respondents were included in five ownership categories: gender, age, property size, kommunbor / utbor and if they had a forest management plan created later than 2003 or not. Analyzes were done with a chi-square test to detect significant differences within ownership categories.

More than 90 % of the respondents had carried out (PCT) during the past ten years; 62 % of the respondents who wanted more (PCT) to be done and 55 % performed the majority of the PCT on the property by themselves. The statements that dominated why respondents had conducted PCT during the past decade were because it was satisfactory to have precommercially thinned young stand and PCT was an economically profitable investment. The primary stated reasons why no PCT had been carried out were because of no PCT requirements and lack of time.

The primary stated reason to why the respondents would carry out more PCT was if they had more time. Norra Skogsägarna should act to increase the knowledge about PCT and change the attitude to who should carry out the PCT. This would possibly result in more PCT among the members of the forest association.

Keywords: forest owners association, silviculture, survey, owner category, reason, values

Inledning

Röjning är en utglesande skogsvårdsåtgärd där målet är att gynna kvarstående trädstammar (Anon. 1994). Normalt tillvaratas inget av det fällda virket (Anon. 1994, Håkansson 2000) men undantag förekommer då røjstammar tillvaratas i form av biobränsle, exempelvis ved (Håkansson 2000). I och med det lägre stamantalet efter röjning minskar konkurrensen om vatten, näring och ljus (Pettersson m.fl. 2012). De kvarstående träden erhåller därmed en högre diametertillväxt och bibehåller en högre andel grönkrona som påverkar tillväxten av de kvarstående träden positivt. Röjningsåtgärder kan även genomföras för att skapa specifika habitat där exempelvis lövträd gynnas för att behålla och gynna skogslevande arter. En anledning till att välja att inte utföra röjning kan vara för att skapa livsmiljöer för djur mot betesmarker, myrar och sjöar (Bäckström m.fl. 1992 ; Pettersson m.fl. 2012). I ett orört bestånd blir den naturliga avgången högre och mer död ved skapas vilket är en förutsättning för många arter (Almstedt m.fl. 2005).

Redan år 1877 nämns röjning i litteraturen (Björkman 1877) men det är först efter andra världskriget, då trakthyggesbruket blev det dominerande skogsskötselsystemet i svenskt skogsbruk, som röjning blir allt mer förekommande. (Bäckström 1984; Anon. 2002). Under efterkrigstiden industrialiserades Sverige vilket medförde att skogsbruket rationaliserades (Anon. 2002). Kemiska preparat började användas för att utföra röjningsåtgärder (Bäckström 1984; Anon. 2002). Skogsbruket använde sig främst av hormoslyr som bland annat spreds genom flygbesprutning (Enander 2007). Hormoslyr var ett varumärkesnamn för flera kemiska bekämpningsmedel som användes vid lövträdsbekämpning i de svenska skogarna (Håkansson 2000).

Under 1960-talet startade debatten om hur vi människor påverkar vår natur. Flera böcker skrevs i ämnet däribland ”Tyst vår” skriven av Rachel Carson 1963 (Anon. 2002). Flertalet av dessa böcker fick stort genomslag och allt fler människor fick upp ögonen för vad som hände ute i Sveriges skogar (Anon. 2002; Enander 2007). Det fick till följd att hormoslyr förbjöds i Sverige 1977 (Enander 2007). På grund av en fortsatt stark folkopinion tillkom 1984 ett generellt förbud mot spridning av kemiska preparat i de svenska skogarna. Efter dessa politiska beslut kom nu den motormanuella röjningen, som främst utförs med röjsåg (Håkansson 2000), att helt bli det dominerande sättet att utföra röjning i svenskt skogsbruk (Anon. 2002).

Innan 1979 var skogsvårdslagen anpassad till den privata skogsägarens virkesutnyttjande och syftade till att medföra ett högt ekonomiskt utbyte i skogen (Anon. 2002). År 1979 flyttades fokus till att lagen istället skulle värna om virkesproduktionsmålet ur ett samhällsnyttigt, långsiktigt perspektiv och en kraftsamling utfördes för att öka virkesproduktionen. Ett led i detta var införandet av röjningsplikt i 1979 års skogsvårdslag (SFS 1979:429) och att staten subventionerade röjningsåtgärder (Hultkrantz 1986). Genom detta uppnåddes rekordhöga nivåer av ungsogsröjning (Anon. 2002; Enander 2007). År 1985 röjdes 370 000 ha i jämförelse med år 1975 då 256 000 ha röjdes (Skogsstyrelsen 1989). Efter att röjningsplikt togs bort ur skogsvårdslagen (Anon. 2002) och även subventioner försvann minskade den årliga

röjningsarealen (Anon. 2002; Enander 2007) till att år 1995 uppgå till 186 000 ha (Skogsstyrelsen 1999). Röjningsbehovet i de svenska skogarna har sedan dess ökat (Nilsson & Gustafsson 1999; Skogsstyrelsen 2007).

1993 kom den senaste skogsvårdsförordningen (SFS 1993:1096). I den likställdes miljömålet med produktionsmålet (Anon. 2012a). Detaljstyrningen som tidigare funnits i 1979 års skogsvårdslag blev mindre (Anon. 2002). I skogsbruket infördes begreppet ”frihet under ansvar” och skogsägaren gavs större frihet att sköta sin skog.

Skogsägarföreningar tillkom i början av 1900-talet i syfte att främja skogsvården samt öka produktionen i medlemmarnas skogar (Andersson m. fl. 1980). Det var först efter andra världskriget som skogsägarföreningarna började handla med virke. Medlemmarna slöt sig samman för att på så vis ha möjlighet att erhålla bättre betalt för sitt virke. Under 1960-talet slog sig skogsägarföreningar samman för att göra det möjligt att skaffa sig egna industrier och därigenom trygga en jämn och hög avkastning för sitt virke samt skapa en starkare förhandlingsposition gentemot skogsbolagen (Andersson m.fl. 1980).

Norra Skogsägarna är en skogsägarförening som har sina rötter från 1930-talet (Norra Skogsägarna 2012). Dagens förening är en fusion av flera tidigare skogsägarföreningar och har idag omkring 15 900 medlemmar. ”*Vår uppgift är att skapa ännu fler värden för våra medlemmar och kunder, såväl ekonomiska som känslomässiga*” lyder ett citat hämtat från Norra Skogsägarnas värdegrund (Norra Skogsägarna 2012). För att detta skall vara möjligt måste Norra Skogsägarna ha förståelse och kunskap om vad medlemmarna är intresserade av.

Tidigare studier har gjorts bland annat av Fällman (2005) som utförde en studie där privata skogsägares inställning till ungskogsröjning undersöktes samt hur inställningen varierade mellan olika ägarkategorier. Resultaten visade att majoriteten av röjningen utförs av fastighetsägaren och att det vanligaste skälet till att inte röja är brist på tid. Genom en attitydförändring angående vem som skall utföra röjningen på fastigheten menar Fällman att det skulle utföras mer röjning. Fällman pekar också på att det finns en skillnad mellan olika ägarkategorier i hänseende till kunskap och inställning till skogsskötsel. Hon tror att det är viktigt att rådgivningen fokuseras till de med minst kunskap. Andra studier (Algotsson 2011; Jansén 2011) fokuserar på varför skogsägare väljer att utföra röjning eller inte utföra röjning ur ett ekonomiskt och produktionsinriktat perspektiv. Vår ambition är att bredda synen på varför skogsägare väljer att röja eller inte röja. Linné (2011) tar upp frågan om estetikens betydelse för människans syn på sin skog och Lidestav & Nordfjell (2002) konstaterar att den svenska skogsägarkåren blir allt mer heterogen. Vi vill i vår studie bredda det spektrum av skäl till varför den heterogena skogsägarkåren utför eller inte utför röjning och vad som i framtiden eventuellt skulle kunna få dem att utföra mer röjning. Vår förhoppning är att vår studie skall ge Norra Skogsägarna en bättre bild av hur deras medlemmar resonerar i frågor gällande röjning och vi vill genom vårt arbete öka kunskapen om varför Norra Skogsägarnas medlemmar väljer att utföra eller inte utföra röjning.

Syftet med vårt arbete är att undersöka vilka skäl Norra Skogsägarnas medlemmar har för att utföra eller inte utföra röjning samt vad som möjligen skulle få medlemmarna att utföra mer röjning.

Vi har valt att göra jämförelser inom olika ägarkategorier på grund av att den svenska skogsägarkåren är diverse och ständigt förändras. Det blir allt fler kvinnor som äger skog (Lidestav 1997) , allt färre fastighetsägare som bor på sin fastighet (Lönstedt & Roos 1990) samt att de samägda fastigheterna blir allt fler (Lidestav & Nordfjell 2002).

Med ägarkategorier menar vi: kön, ålder, fastighetsstorlek, boendeplats samt om de har en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 eller ej.

För att svara på syftet samt kunna jämföra våra resultat med tidigare studier har vi utgått från följande frågeställningar. Vilka skillnader finns det, i uppfattning om röjning, mellan Norra skogsägarnas:

- manliga och kvinnliga medlemmar?
- medlemmar som är kommunbor eller utbor?
- medlemmar beroende på om de har en skogsbruksplan upprättad tidigare eller senare än 2003?
- medlemmar av olika ålder?
- medlemmar med olika fastighetsstorlek?

Material och metod

För att samla in data till studien utformades en postenkät. Postenkäten skickades ut till 120 stycken slumpmässigt utvalda medlemmar ur Norra Skogsägarnas medlemsregister. Urvalet gjordes endast bland de medlemmar som var fysiska personer. För att försöka höja svarsfrekvensen utfördes en telefonpåminnelse då de som ännu ej svarat erbjöds alternativet att gå igenom svaren direkt med oss över telefon (jfr. Andersson 1995). Postenkäten skickades ut den 12 mars 2013 och vi mottog svar fram till den 5 april 2013. Telefonpåminnelsen påbörjades den 18 mars 2013 och avslutades den 22 mars 2013. Alla 120 stycken tillfrågade gavs en chans att nås via telefon. Svaren behandlades konfidentiellt för att inte kunna kopplas till respektive svarande.

Urvalet skedde genom att varje medlem tilldelades ett nummer. Med hjälp av en slumpgenerator i programmet Minitab slumpades 120 nummer ut. De framslumpade numren användes för att ta fram 120 stycken medlemmar ur Norra Skogsägarnas medlemsregister.

Postenkäten utformades likadant till alla tillfrågade. Vid telefonpåminnelsen lästes frågorna upp precis som de var ställda. De vi fick tag på men som inte vid tillfället hade tid att svara på enkäten försökte vi avtala en ny tid med. För att öka svarsfrekvensen var de svarande med i utlottningen av 2 stycken huggarhjälm.

En bortfallsundersökning genomfördes genom att i samband med telefonpåminnelsen anteckna anledningen till varför den uppringda inte ville eller inte kunde medverka.

Postenkäten (se bilaga 1) började med en introduktion där det redogjordes för vilka som utförde undersökningen, vad syftet med undersökningen var och att den skedde i samarbete med Norra Skogsägarna. De första frågorna syftade till att klargöra vilken ägarkategori den svarande tillhörde: kön, ålder, fastighetsstorlek, kommunbor eller utbor samt om deras eventuella skogsbruksplan var upprättad senare än 2003 eller ej. Med kommunbor menade vi personer som bor i samma kommun som aktuell skogsfastighet är belägen i. För att klargöra medlemmars inställning till röjning ställdes frågor som berörde: om det hade utförts någon röjning de senaste tio åren, varför de hade utfört röjning under de senaste tio åren, varför de inte hade utfört röjning under de senaste tio åren samt om de ville att det skulle utföras mer röjning på deras fastighet? För att besvara frågorna varför de hade utfört eller inte utfört röjning under de senaste tio åren fick den svarande ange ”Viktigt” eller ”Ej viktigt” för påståenden till respektive fråga. Frågan ”Vem som utförde majoriteten av röjningen på fastigheten” ställdes för att ytterligare klargöra medlemmarnas inställning till röjning. Avslutningsvis ställdes frågorna om vilka påståenden som var viktiga eller ej viktiga för att få medlemmarna att utföra mer röjning samt om det skulle utföras mer röjning hos medlemmen ifall ett avtal gällande ungskogsskötsel upprättades i samarbete med Norra Skogsägarna.

För att undersöka om det förekom statistiska signifikanta skillnader inom ägarkategorierna utförde vi ett chi-två test i Microsoft Excel:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^N \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

Där O_i och E_i är det observerade respektive förväntade värdet. En signifikansnivå på $\alpha = 0,05$ användes vid analyserna.

Signifikansnivån anger med hur stor sannolikhet fördelningen beror på slump (Samuels m.fl. 2012). Desto lägre signifikansnivå som kan påvisas desto säkrare är det att fördelningen av resultaten berott på ett samband. Signifikansnivån 5 % var den gräns som vi använde för att avgöra om chi-två testet för respektive fråga/påstående var signifikant eller ej. Signifikansnivån för de olika frågorna/påståendena redovisades under P-värde i tabeller där P-värde var signifikansnivån för den specifika analysen. Var analysens P-värde under 5 % ansågs analysen vara signifikant. P-värdets värde skrevs ut i decimalform istället för i procent.

Chi-två testet bör ej användas när det ger förväntade värden lägre än ett (Samuels m.fl. 2012). Därmed togs inga resultat med förväntade värden mindre än ett med i resultatet.

För att möjliggöra ett chi-två test kategoriserades ägarkategorierna ”storlek” och ”ålder” in i fyra grupper; ”storlek”: 1-49 ha, 50-99 ha, 100-199 ha och >200 ha; samt ”ålder”: 20-34 år, 35-49 år, 50-64 år och >65 år.

Resultat

Skogsägarna

Totalt skickades 120 stycken enkäter ut och 78 stycken (65 %) blev besvarade fördelat på 70 % män och 30 % kvinnor. Fördelningen utefter ålder var: 8 % 20-34 år, 9 % 35-49 år, 45 % 50-64 år och 38 % >65 år. Det var 58 % som hade skogsbruksplan uppdaterad senare än 2003 och 42 % som inte hade en skogsbruksplan eller en skogsbruksplan av äldre årgång. Av de svarande var storleken på deras fastigheter fördelade enligt följande: 26 % 1-49 ha, 36 % 50-99 ha, 23 % 100-199 ha och 15 % > 200 ha. På frågan var de tillfrågade bodde svarade 78 % att de var kommunbor och 22 % att de var utbor. En person föll bort vid uppdelning av svaren efter kön då den angett både man och kvinna, samt en vid uppdelningen efter ålder då den ej angett ålder.

Av de personer som nåddes via telefon valde totalt 12 stycken att avstå. Tre stycken ansåg sig vara vid för dålig hälsa, tre stycken hade överlåtit sin fastighet till sina barn, två stycken tyckte att de hade för dålig kunskap, en person ansåg sig ha en för liten fastighet och tre stycken ville inte medverka i enkäten.

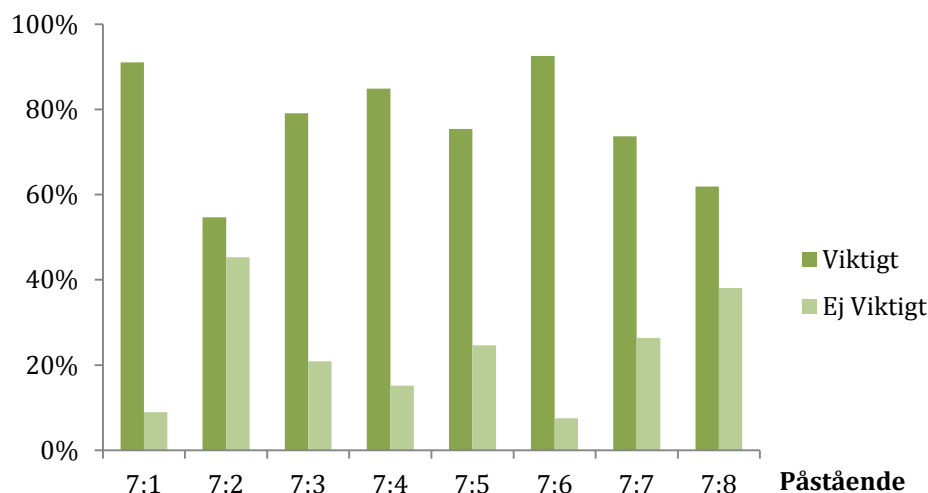
Vid utförd telefonpåminnelse nådde vi totalt 87 stycken. Anledningen till att vi inte fick tag på alla berodde antingen på att telefonen var avstängd, vi hade fel nummer, det fanns inget nummer eller att de ej svarade.

Av de 87 stycken uppringda valde 19 stycken att lämna in svaren över telefon.

Övergripande resultat

Av de totalt 78 stycken svarande angav 55 % att de utförde majoriteten av röjningen själva, 31 % att de anlidade entreprenörer, 10 % att ”annan” utförde röjningen samt 4 % som angav att ingen röjning utfördes. Av de svarande var det 92 % som angav att det hade utförts röjning på deras fastighet de senaste tio åren.

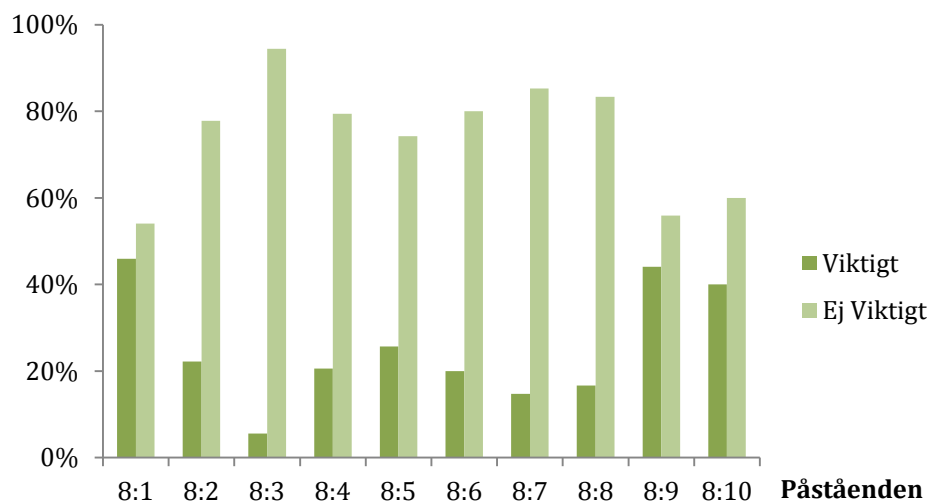
På fråga 7 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?” svarade 93 % att det var ”Tillfredsställande att ha en röjd ungskog” (Figur 1). Det var 91 % som angav att röjning hade utförts för att de tyckte att det var viktigt utifrån påståendet ”Lönsam ekonomisk investering”. Det påstående minst antal svarande angav som ”Viktigt” var påståendet ”För att gynna den biologiska mångfalden” där 55 % av de svarande angav att det var viktigt.

Figur 1. Skogsägarnas svarsfördelning på fråga 7 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?”. 7:1 Lönsam ekonomisk investering, 7:2 För att gynna den biologiska mångfalden, 7:3 Skapa trivsamma miljöer att vistas i, 7:4 Har kunskap om när och hur röjning skall utföras, 7:5 Jag tycker det är roligt att röja, 7:6 Tillfredsställande att ha en röjd ungskog, 7:7 Följer skötselråden gällande röjning i min skogsbruksplan och 7:8 Det är en bra form av konditionsträning

Figure 1. The Forest owners answer distributions on question 7 ”Which of the following statements were important to you for your decision to perform precommercial thinning (PCT) in your forest during the past ten years?”. 7:1 Profitable economic investment, 7:2 To support the biodiversity, 7:3 Create a pleasant environment to be in, 7:4 Have knowledge about how and when PCT should be performed, 7:5 I find it amusing to perform PCT, 7:6 It is satisfactory to have a precommercially thinned young stand, 7:7 Follow the advice regarding PCT in my forest management plan, 7:8 It is a nice way to exercise

Som svar på fråga 8 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?” ansåg 46 % att påståendet ”Har inte funnits något röjningsbehov” var viktigt, 44 % angav att påståendet ”Har inte tillräckligt med tid för att hinna röja” var viktigt och 40 % angav att påståendet ”Är rädd för ökade betesskador efter röjning” var viktigt för deras beslut att ej röja (Figur 2). Det påstående som minst antal svarande (6 %) angav som viktigt var ”Vill ha en orörd skog”.

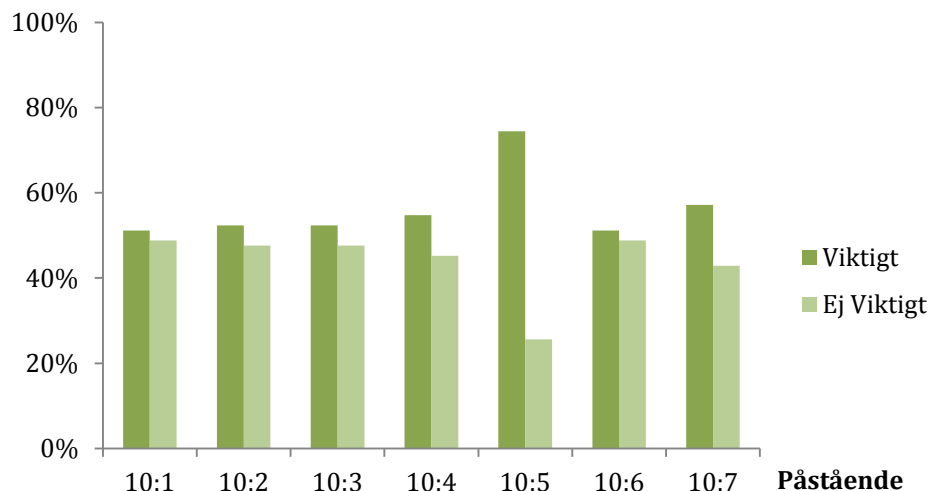

Figur 2. Skogsägarnas svarsfördelning på fråga 8. ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?”. 8:1 Har inte funnits något röjningsbehov, 8:2 Det är inte ekonomiskt lönsamt, 8:3 Vill ha en orörd skog, 8:4 Har ingen utrustning för att röja, 8:5 Har för lite kunskap om när och hur röjning skall utföras, 8:6 Inget intresse av skogsskötsel, 8:7 För lite rådgivning angående röjning från min skogsinspektör, 8:8 Orkar inte rent fysiskt, 8:9 Har inte tillräckligt med tid för att hinna röja och 8:10 Är rädd för ökade betesskador efter röjning

Figure 2. The forest owners answer distributions on question 8 ”Which of the following statements were important for your decision not to carry out precommercial thinning (PCT), on parts or the whole area in need of PCT within your forest, during the past ten years?”. 8:1 There has not been any need for PCT, 8:2 It is not economically profitable, 8:3 Want to have an untouched forest, 8:4 Have no equipment to perform PCT, 8:5 Have too little knowledge about how and when PCT should be done, 8:6 No interest in silviculture, 8:7 Too little counseling regarding PCT from my forest inspector, 8:8 Cannot handle the job physically, 8:9 Have not got enough time to be able to perform PCT, 8:10 Is afraid of increasing browsing damage following PCT

Angående fråga 9 ”Vill du att det skall röjas mer i din skog?” angav 62 % att de ville att det skulle röjas mer.

På fråga 10 ”Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning i din skog?” angav flest (74 %) att påståendet ”Mer tid att lägga på röjning” var viktigt (Figur 3).

Figur 3. Skogsägarnas svarsfördelning på fråga 10 ”Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning?”. 10:1 Mer rådgivning angående röjning från min skogsinspektör, 10:2 En uppdaterad skogsbruksplan innehållande skötselåtgärder, 10:3 Kurser i röjningsteknik och röjningens effekter på min skog, 10:4 Lägre röjningskostnader, 10:5 Mer tid att lägga på röjning, 10:6 Ökad information om kostnader för röjningsåtgärder, 10:7 Mer kunskap om röjning som naturvårdande åtgärd

Figure 3. The Forest owners answer distributions on question 10 ”Which of the following statements are important for you to get you to perform more precommercial thinning (PCT)?”. 10:1 More counseling regarding PCT from my forest inspector, 10:2 An updated forest management plan containing advice regarding management actions, 10:3 Courses in PCT-techniques and PCT’s effect on my forest, 10:4 Lower costs for PCT, 10:5 More time to spend on PCT, 10:6 Increased information about costs for PCT, 10:7 More knowledge about PCT as an conservation measure

Resultat utifrån ägarkategori ”kön”

Kvinnor ägde generellt mindre fastigheter än män (Tabell 1). Männen ägda areal var jämnt fördelad över storlekskategorierna och kvinnornas ägda fastighetsareal var främst koncentrerad till de två minsta storlekskategorierna, 1-49 ha och 50-99 ha.

Tabell 1. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) fördelat på total fastighetsstorlek (hektar). P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 1. Relation between men and women (number) distributed among total property size (hectares). P-value from chi-square test, N = number of respondents

Storlek	Man	Kvinna	N	P-värde
1-49	12	8	77	0,0244
50-99	14	11		
100-199	16	4		
>200	12	0		

På frågan om vem som utförde majoriteten av röjningen på fastigheten fanns en statistiskt signifikant skillnad mellan kvinnor och män (Tabell 2). Männen utförde till större del röjningen på fastigheten själva och bland kvinnorna anlätades främst entreprenörer till att utföra röjningen. Även bland de som angav ”Annan” som utförare av röjning var kvinnorna fler. Via våra utförda telefonsamtal och även svarande som skrivit en not i enkäten var det främst kvinnans make som var representerad i kategorin ”Annan”.

Tabell 2. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) fördelat på vem som utför majoriteten av röjning på fastigheten. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 2. Relation between men and women (number) distributed among who performs the majority of the precommercial thinning on the property. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Utförande	Man	Kvinna	N	P-värde
Själv	37	1	69	<0,0001
Entreprenör	10	11		
Annan	1	6		
Ingen	1	2		

Männen hade i större utsträckning sett till att röjning utförts de senaste tio åren, resultatet visade en statistiskt signifikant skillnad jämfört med kvinnorna (Tabell 3).

Tabell 3. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) fördelat på om de har röjt de senaste tio åren. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 3. Distribution between men and women (number) distributed among if precommercial thinning has been carried out during the past ten years. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Utförande	Man	Kvinna	N	P-värde
Ja	52	18	76	0,0032
Nej	1	5		

På frågan “Vilka påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning de senaste tio åren?” svarade männen att en viktig anledning till detta var att de hade kunskap om hur och när röjning bör utföras (Tabell 4). Kvinnor ansåg i mindre utsträckning att kunskap varit viktigt för dem. Män angav också i större utsträckning att påståendet “Jag tycker det är roligt att röja” varit viktigt och att de därför valt att röja, medan flertalet kvinnor sa att detta påstående inte varit viktigt för dem. På påståendet om de tyckte att röjning var en bra konditionsträning eller ej svarade en majoritet av männen att detta varit ett viktigt alternativ för att utföra röjning, medan en minoritet av kvinnorna här angav att detta varit viktigt för dem.

Tabell 4. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) utifrån fråga 7 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 4. Distribution between men and women (number) among statements to question 7 “Which of the following statements have been important to you in your decision to perform PCT the last ten years?”. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Man	Kvinna	N	P-värde
Har kunskap	Viktigt	46	10	66	0,0042
	Ej viktigt	4	6		
Roligt att röja	Viktigt	43	6	65	<0,0001
	Ej viktig	6	10		
Bra träning	Viktigt	33	6	63	0,0453
	Ej viktigt	15	9		

När det kommer till frågan varför de inte utfört röjning på hela eller delar av sina fastigheter ansåg majoriteten av de svarande kvinnorna att för dem var bristande kunskap viktigt i motsats till männen som i liten utsträckning ansåg att detta var ett viktigt påstående för dem (Tabell 5). Kvinnor ansåg också att ett viktigt påstående till varför de valt att ej utföra någon röjning på sin

fastighet under de senaste tio åren var att de saknade intresse för skogsskötsel. Kvinnor angav även att en bidragande orsak till varför de ej utfört röjning på sin fastighet har berott på att de fått för lite rådgivning angående röjning av sin skogsinspektor. Meningarna går också isär mellan kvinnorna och männen när det gällde påståendet "har inte tillräckligt med tid för att röja". Kvinnorna ansåg i större utsträckning att detta varit viktigt för dem medan en minoritet av männen tyckte att detta varit viktigt för dem.

Tabell 5. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) utifrån påståendena till fråga 8 "Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?". P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 5. Distribution between men and women (number) among statements to question 8 "Which of the following statements were important for your decision not to carry out precommercial thinning (PCT), on parts or the whole area in need of PCT within your forest, during the past ten years?". P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Man	Kvinna	N	P-värde
För lite kunskap	Viktigt	4	5	35	0,0067
	Ej viktigt	23	3		
Inget intresse	Viktigt	2	5	35	0,002
	Ej viktig	24	4		
För lite rådgivning	Viktigt	2	3	34	0,0374
	Ej viktigt	24	5		
Tidsbrist	Viktigt	9	6	36	0,0443
	Ej viktigt	17	2		

På frågan om vad som skulle få dem att utföra mer röjning fanns det statistiskt signifikanta skillnader, för tre påståenden, där svaren skiljde sig mellan kvinnor och män (Tabell 6). Kvinnor angav att mer rådgivning från skogsinspektorn skulle få dem att utföra mer röjning. Även lägre röjningskostnader angav de flesta kvinnor vara ett viktigt påstående för att utföra mer röjning, medan en minoritet av männen tyckte detsamma. Kvinnor skulle också röja mer om de hade en bättre uppfattning om röjningskostnader samt om de fått en ökad kunskap i hur röjning kunde användas för att gynna den biologiska mångfalden.

Tabell 6. Fördelning mellan män och kvinnor (antal) utifrån påståendena i fråga 10 "Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning?". P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 6. Distribution between men and women (number) among statements to question 10 "Which of the following statements are important for you to perform more precommercial thinning?". P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Man	Kvinna	N	P-värde
Mer rådgivning	Viktigt	14	8	43	0,0373
	Ej viktigt	19	2		
Lägre kostnad	Viktigt	15	8	42	0,0203
	Ej viktigt	18	1		
Mer kostnadsinfo.	Viktigt	14	8	43	0,0109
	Ej viktigt	20	1		
Kunskap om naturvård	Viktigt	16	8	42	0,0943*
	Ej viktigt	16	2		

*Signifikansnivå över 5 %

Kvinnor var mer positivt inställda till ett eventuellt avtal gällande ungskoskötsel mellan fastighetägaren och Norra Skogsägarna än vad män var. Skillnaden var dock inte statistiskt säkerställd (P = 0,0935).

Resultat utifrån ägarkategorin ”kommunbor/utbor”

Kommunbor angav i större grad att påståendet “Jag tycker det är roligt att röja” varit viktigt på frågan varför de utfört röjning de senaste tio åren i jämförelse med dem som var utbor (Tabell 7). De som var kommunbor tyckte även, i större utsträckning än utbor, att röjning var en bra konditionsträning.

Tabell 7. Fördelning mellan kommunbor och utbor (antal) utifrån påståenden till fråga 7 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 7. Distribution between people living in the same municipality as their property/properties are located in (Kommunbo) and people living outside the municipality where their property/properties are located in (number) (Utbo) among statements to question 7 “Which of the following statements have been important to you in your decision to perform precommercial thinning the past ten years?” P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Kommunbo	Utbo	N	P-värde
Roligt att röja	Viktigt	41	8	66	0,0351
	Ej viktigt	10	7		
Bra träning	Viktigt	34	5	64	0,0123
	Ej viktigt	15	10		

Det var en större andel utbor än kommunbor som angav att påståendet “Har för lite kunskap om när och hur röjning skall utföras” var ett viktigt påstående till varför de ej röjt, hela eller delar av röjningsbehovet, de senaste tio åren; någon statistisk signifikant skillnad kunde dock ej säkerställas ($P = 0,0581$).

Utborna angav också, i större grad än kommunborna, att de inte ville att det skulle röjas mer på deras fastighet. Detta skiljde sig från kommunborna då majoriteten av kommunborna ville att det skulle röjas mer på deras fastighet; skillnaden var inte statistiskt signifikant ($P = 0,0537$).

Resultat utifrån ägarkategori ”fastighetsstorlek”

Det var i större utsträckning männen som ägde större fastigheter. Kvinnorna ägde främst fastigheter i de lägre storleksklasserna (Tabell 1).

På frågan varför det har utförts röjning på fastigheten de senaste 10 åren särskilde sig den minsta kategorin när det gällde påståendet ”Följer skötselråden gällande röjning i min skogsbruksplan” (Tabell 8). Ägarna till fastigheterna i storleksklassen 1-49 hektar angav mer ofta att detta påstående ej varit viktigt för dem i beslutet att utföra röjning.

Tabell 8. Fördelning mellan fastighetsstorlek (hektar) uppdelat utifrån påstående på fråga 7 "Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?". P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 8. Distribution between property size (hectares) among statements to question 7 "Which of the following statements have been important to you in your decision to perform precommercial thinning the past ten years?". P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		1-49	50-99	100-199	>200	N	P-värde
Följa åtgärdsförslag	Viktigt	6	17	13	9	59	0,0328
	Ej viktig	7	2	3	2		

Ägarna till fastigheterna i den näst största storleksklassen ansåg i högre grad att en viktig anledning till att de inte utfört röjning, på hela eller delar av röjningsbehovet, under de senaste tio åren var på grund av att de var rädda för ökade betesskador efter röjning (Tabell 9).

Tabell 9. Fördelning mellan fastighetsstorlek (hektar) uppdelat utifrån påstående på fråga 8 "Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?". P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 9. Distribution between property size (hectares) among statements to question 8 "Which of the following statements were important for your not to carry out precommercial thinning (PCT), on parts or the whole area in need of PCT within your forest, during the past ten years?". P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		1-49	50-99	100-199	>200	N	P-värde
Risk för betesskador	Viktigt	0	5	7	2	35	0,0196
	Ej viktig	9	6	3	3		

En stor majoritet av de svarande i storleksklassen 50-99 hektar angav att en uppdaterad skogsbruksplan skulle få dem att röja mer i framtiden (Tabell 10) medan svarande i de andra storleksklasserna ej ansåg det lika viktigt.

Tabell 10. Fördelning mellan fastighetstorlek (hektar) uppdelat utifrån påstående på fråga 10 "Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning?". P-värde från chi-två test, N = antalet svarande

Table 10. Distribution between property size (hectares) among statements to question 10 "Which of the following statements are important for you to perform more precommercial thinning?". P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		1-49	50-99	100-199	>200	N	P-värde
Uppdaterad skogsbruksplan	Viktigt	2	12	4	4	42	0,0432
	Ej viktig	6	3	7	4		

Resultat utifrån ägarkategorin ”skogsbruksplan upprättad senare än 2003 eller ej”

De som hade en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 angav att det varit viktigt att röja på grund av att de följt skötselråden i sin skogsbruksplan (Tabell 11).

Tabell 11. Fördelning mellan de som har en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 (Plan) och de som har en skogsbruksplan upprättad tidigare eller inte har en alls (Ej plan) (antal) fördelat utifrån påståenden i fråga 7 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 11. Distribution between forest owners that has a forest management plan created later than 2003 and forest owners that have a forest management plan that has been created earlier or does not have one at all among statements to question 7 “Which of the following statements have been important for you in your decision to perform precommercial thinning the past ten years?”. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Plan	Ej plan	N	P-värde
Följa åtgärdsförelagen	Viktigt	36	9	59	<0,001
	Ej viktigt	3	11		

När det gällde skäl till varför de svarande inte hade utfört röjning på hela eller delar av sitt röjningsbehov angav flertalet av de som hade en uppdaterad skogsbruksplan att brist på tid varit ett viktigt skäl (Tabell 12). De svarande som ej hade en uppdaterad skogsbruksplan angav att tidsbrist inte var ett skäl till varför de inte hade utfört röjning. Mer än hälften av de som hade en plan upprättad senare än 2003 angav att oron för betesskador efter röjning var ett skäl till varför de hade valt att avstå röjning på hela eller delar av sin fastighet. Majoriteten av de som inte hade en uppdaterad skogsbruksplan angav att oron för betesskador efter röjning inte var ett skäl till varför de inte hade utfört röjning.

Tabell 12. Fördelning mellan de som har en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 (Plan) och de som har en skogsbruksplan upprättad tidigare eller inte har en alls (Ej plan) (antal) fördelat utifrån påståendena i fråga 8 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 12. Distribution between forest owners that have a forest management plan created later than 2003 and forest owners that have a forest management plan that has been created earlier or does not have one at all among statements to question 8 “Which of the following claims were important for your decision not to carry out precommercial thinning (PCT), on parts or the whole area in need of PCT within your forest, during the past ten years?”. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		Plan	Ej plan	N	P-värde
Tidsbrist	Viktigt	12	3	34	0,0119
	Ej viktigt	7	12		
Ökade betesskador	Viktigt	11	3	35	0,0185
	Ej viktigt	8	13		

På frågan om vad som skulle få de svarande att utföra mer röjning angav de svarande som hade en uppdaterad skogsbruksplan att det skulle vara av vikt att få mer kunskap om röjning som en naturvårdande åtgärd (Tabell 13). De som ej hade en uppdaterad skogsbruksplan svarade att det inte var av vikt för att de skulle utföra mer röjning. De som hade en skogsbruksplan som var upprättad senare än 2003 angav att det var viktigt att ha en uppdaterad skogsbruksplan för att utföra mer röjning. De som hade en skogsbruksplan upprättad tidigare än 2003 eller inte hade en alls angav att det inte var av vikt för att utföra mer röjning; skillnaden var dock inte signifikant ($P = 0,1295$).

Tabell 13. Fördelning mellan de som har en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 (Plan) och de som har en skogsbruksplan upprättad tidigare eller inte har en alls (Ej plan) (antal) fördelat utifrån påståendena i fråga 10 ”Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande
Table 13. *Distribution between forest owners that have a forest management plan created later than 2003 and forest owners that have a forest management plan that has been created earlier or does not have one at all (number) among statement to question 10 “Which of the following statements are important to you to get you to perform more precommercial thinning?”. P-value from chi-square test, N = number of respondents*

Påstående		Plan	Ej plan	N	P-värde
Kunskap om naturvård	Viktigt	17	7	42	0,0384
	Ej viktigt	7	11		

På frågan om ett ungskogsskötselavtal mellan medlemmen och Norra Skogsägarna skulle få de svarande att utföra mer röjning angav de som hade en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 att det inte skulle få dem att utföra mer röjning samtidigt som de som inte hade en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 inte var lika negativa till ett avtal (Tabell 14).

Tabell 14. Fördelning mellan de som har en skogsbruksplan upprättad senare än 2003 (Plan) och de som har en skogsbruksplan upprättad tidigare eller inte har en alls (Ej plan) (antal) fördelat utifrån fråga 11 ”Skulle det utföras mer röjning på din fastighet om Norra Skogsägarna erbjöd sig att sköta din ungskog från markberedning fram till första gallring? Detta i form av ett avtal mellan dig och din inspektor”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande
Table 14. *Distribution between forest owners that have a forest management plan created later than 2003 and forest owners that have a forest management plan that has been created earlier or does not have one at all (number) among statements to question 11 “Would more precommercial thinning be performed on your property if the forest owner association “Norra Skogsägarna” offered to take care of your young forest from site preparation to the first commercial thinning? This in terms of an arrangement between you and your forest inspector”. P-value from chi-square test, N = number of respondents*

Avtal	Plan	Ej plan	N	P-värde
Ja	4	8	46	0,0230
Nej	24	10		

Resultat utifrån ägarkategorin ”ålder”

På fråga 8 angav de yngsta i större utsträckning än resterande ålderskategorier att tidsbrist varit ett viktigt skäl till varför ingen röjning hade utförts (Tabell 15).

Tabell 15. Fördelning mellan de svarandes ålder (antal) uppdelat utifrån påstående till fråga 8 ”Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?”. P-värde från chi-två test, N = antal svarande

Table 15. Distribution between the age of the answering person (number) among statements to question 8 ”Which of the following statements were important for your decision not to carry out precommercial thinning (PCT), on parts or the whole area in need of PCT within your forest, during the past ten years?”. P-value from chi-square test, N = number of respondents

Påstående		20-34	34-49	50-64	>65	N	P-värde
Tidsbrist	Viktigt	5	2	4	4	34	0,0283
	Ej viktig	0	1	11	7		

DISKUSSION

I vår studie angav de svarande att det var främst de själva som utförde majoriteten röjning på sin fastighet. Enligt Lindroos m.fl. (2005) är röjning den skogsvårdsåtgärd där självverksamheten är som störst. Av de svarande var det 92 % som hade utfört röjning på sin fastighet de senaste tio åren. Om detta jämförs med Fällman (2005) som hade undersökt om den privata skogsägaren hade utfört röjning de senaste två respektive fem åren angav 60 % att de röjt de senaste två åren och att 74 % hade röjt de senaste fem åren. Vi valde att titta på om röjning hade utförts de senaste tio åren då Norra Skogsägarnas skogsbruksplaner är giltiga under tio år (Karlsson, S., pers. medd. 2013). Ett annat skäl till att ha en tioårig tidsperiod var att vår studie enbart riktade sig till medlemmar i Norra Skogsägarna vars verksamhetsområde är norra Sverige där den skogliga tillväxten är lägre än i södra Sverige (Riksskogstaxeringen 2012) vilket medför längre omloppstider (Skogforsk 2011). Hade en kortare tidsintervall i stil med Fällman (2005) valts hade fler behövt besvara frågan varför de inte utfört röjning. Det kunde ha gett oss en bättre bild av Norra Skogsägarnas medlemmars röjningsaktivitet och skäl till varför de ej röjer hela eller delar av sitt röjningsbehov på sin fastighet. Det vi kan säga är att en kraftig majoritet angav att det har utförts röjning inom en tioårsperiod och hade vi gjort om denna studie skulle vi ställt frågorna utifrån en kortare tidsperiod.

Våra resultat visade att de mest angivna anledningarna till att utföra röjning var ”Tillfredställande att ha en röjd ungskog” (93 %) samt ”Lönsam ekonomisk investering” (91 %). I en tidigare studie utförd på privata skogsägare i Sverige påvisas att det inte endast är ekonomin som styr över brukandet av skogen (Linné 2011). Tillfredställande att ha en röjd ungskog var det mest frekvent angivna svaret. Det är svårt att avgöra vad de svarande tolkade in i begreppet ”tillfredställande”. Det kan vara så att skogsägarna vet att röjning är en åtgärd som anses vara viktig att utföra och de känner sig därmed nöjda när röjning har utförts. Vi borde varit tydligare i vår formulering för att undvika missförstånd (Trost 2007). Vår intention med påståendet var att belysa abstrakta skäl till varför Norra Skogsägarnas medlemmar utför röjning.

Det minst frekvent angivna påståendet till varför de svarande utfört röjning var att de ville gynna den biologiska mångfalden (55 %). Vi tror att det är viktigt att få skogsägare att inse att röjning kan vara ett bra instrument för att skapa specifika habitat för djur och växter (Pettersson m.fl. 2012). Det motiveras av att Sveriges miljökvalitetsmål tar upp bevarandet av ett rikt växt- och djurliv (Anon. 2012b).

På frågan varför de svarande inte röjt hela eller delar av sitt röjningsbehov var den mest frekventa orsaken (46 %) att det inte funnits något röjningsbehov. I Erikssons (2004) och Fällmans (2005) studier är det brist på tid som är den främsta orsaken till att röjning inte utförs på fastigheten vilket var det näst mest frekvent angivna orsaken (44 %) i vår studie.

På frågan om vad som skulle få de svarande att utföra mer röjning var ”Mer tid att lägga på röjning” det mesta frekvent angivna påståendet (74 %). Eriksson (2004) och Fällman (2005) fick i sina studier resultatet att det främst var brist på tid som var anledningen till att de privata skogsägarna inte röjde. Deras resultat och vårt resultat är inte direkt jämförbara med varandra då frågorna var ställda olika men ger ändå en indikation på att skogsägare tyckte att de har för lite tid att lägga på röjning.

Kvinnor ägde generellt mindre fastigheter än män. Detta resultat överensstämde med tidigare studier av Lidestav & Nordfjell (2002) samt Fällman (2005).

I jämförelsen inom ägarkategorin ”kön” fann vi att kvinnor i större utsträckning än män anlidade entreprenörer till att utföra röjning på sin fastighet. I vår studie angav männen i större utsträckning än kvinnorna att de utfört röjning de senaste tio åren, samt att det ansåg sig ha kunskap om hur och när röjning borde utföras i högre utsträckning än kvinnorna. Tidigare studier stödjer resultatet att kvinnor i större utsträckning än männen angav sig ha bristande kunskap (Lidestav & Ekström 2000; Clauß 2004; Fällman 2005). Det kan möjligen vara orsaken till att kvinnor i större grad valde att anlita entreprenörer till att utföra röjning på sina fastigheter.

Kvinnor tyckte i mindre utsträckning än männen att det var roligt att utföra röjning vilket kan ha varit en orsak till att de i mindre utsträckning än männen var självverksamma. Resultatet överensstämde med Fällman (2005) som i sin studie påvisar att kvinnor är mindre självverksamma än män. Orsaken till att kvinnor i större utsträckning än män tyckte att röjning var dyrt kan bero på att de i större utsträckning anlidade entreprenörer att utföra röjningen samt att de på grund av deras självbedömda brist på kunskap inte har förstått vad de ekonomiskt kan få ut av röjning. En ökad kunskap om röjning bland Norra Skogsägarnas kvinnliga medlemmar skulle kunna medföra en förändrad inställning till röjningskostnader.

Kvinnorna var mer positivt inställda till ett eventuellt ungskogsskötselavtal mellan dem och Norra Skogsägarna. Detta kan vara en effekt av att de har en bristande självbedömd kunskap om röjning vilket styrks av Lidestav & Ekström (2000), Clauß (2004) och Fällman (2005). En ytterligare tänkbar orsak till varför kvinnor ställde sig mer positiva till ett eventuellt ungskogsskötselavtal kan vara att de angav att brist på tid varit ett skäl till varför de ej utfört någon röjning. Ett ungskogsskötselavtal skulle kunna vara ett alternativ för dem som har svårt att själva aktivt sköta sin skog.

I vårt resultat fann vi att kommunbor i större utsträckning vill att det ska utföras mer röjning och att de även i större utsträckning utförde röjningen på sin fastighet själva än vad utbor gjorde. Liknande resultat fick Fällman (2005) i sin studie där hon jämför åbor och utbor. Vi såg också i vårt resultat att det var fler kommunbor som angav att det var roligt att röja. Vi kunde tyvärr inte finna några tidigare studier som styrkte att kommunbor tyckte att det var roligare att röja än utbor. En möjlig förklaring till varför fler kommunbor angav att det var roligt att röja kan också bero på att de vistades mer på sin fastighet. Människan påverkas i stor utsträckning av estetiken i sin omgivning (Linné 2011). Tyvärr togs inte frågan upp, hur ofta de vistades på sin fastighet, som kanske hade lett till att vi kunnat påvisa att kommunbor vistades mer på sin fastighet än utbor.

I vår studie angav utbor, i en större utsträckning än kommunbor, att gynna den biologiska mångfalden var en viktig orsak till varför de valt att utföra röjning. Detta stöds av Harshaw & Tindall (2005) se Linné (2011) s. 209-210 som i sin studie fick resultatet att skogsägare boende i städer i större utsträckning än andra skogsägare anser sig ta mer hänsyn till icke ekonomiska aspekter.

De svarande som hade en plan upprättad senare än 2003 ansåg sig ha för lite tid. Det skulle kunna bero på att de var medvetna om att de borde röja i och med att de hade en uppdaterad skogsbruksplan. Även skogsägarna, tillhörande den yngsta ägarkategorin, angav med signifikant skillnad att de ansåg brist på tid vara en viktig orsak till varför de ej utfört någon röjning under de senaste tio åren. Detta kan bero på att deras familjesituation skiljde sig från de andra ägarkategorierna (SCB 2013).

För de som hade en uppdaterad skogsbruksplan efterfrågades mer kunskap om röjning som en naturvårdande åtgärd. Här skulle Norra Skogsägarna kunna undersöka om det vore möjligt och en bra idé att i sina skogsbruksplaner ange varför man föreslår vissa åtgärder, vad skogsägaren vinner på att utföra de föreslagna röjningsåtgärderna och vad det kommer att få för effekt på

skogsägarens skog. Ingermarson (2004) påpekar vikten av att varje skogsbruksplan anpassas efter skogsägarens mål med sitt skogsbrukande. De med en uppdaterad skogsbruksplan verkade förstå värdet av den då de anger att skötselråden i skogsbruksplanen varit viktiga för just dem att utföra röjning. Det är kanske så att Norra Skogsägarna borde bli bättre på att påpeka vad man som skogsägare kan vinna på att ha en skogsbruksplan. Möjligen skulle detta leda till att fler medlemmarna skulle vilja ha en uppdaterad skogsbruksplan vilket kunde medföra att fler medlemmar aktivt skötte sin skog.

Utifrån ålder såg vi att andelen som hade en uppdaterad skogsbruksplan var högst i den yngsta ålderskategorin. Detta kunde bero på att det var en ny generation av skogsägare som inte hade lika stor kunskap om skogsbruk som tidigare generationer och tyckte att en uppdaterad skogsbruksplan var ett bra verktyg för att sköta sin skog. Vi fann inga tidigare studier som stödde detta.

Vi valde två insamlings sätt, vad gäller materialet, då vi ville försöka öka antalet svarande på enkäten samt att få in svaren under utsatt tid. Enligt Andersson (1995) bör tid och kostnad vara rimlig för insamlandet av data. Andersson menar också att enkätutformandet avgör hur stor svarsfrekvensen blir och att ett stort bortfall kan leda till snedvridna resultat vilket också stöds av Japac (1997). Vi hade ett betydligt lägre antal svarande på fråga 8 jämfört med resterande frågor då de svarande som utfört röjning under de senaste tio åren inte behövde besvara denna fråga om de ansåg sig ha utfört röjning på hela sitt röjningsbehov.

Det kan finnas en skillnad i hur de svarande uppfattade frågorna beroende på om de har svarat via telefon eller via brev (Japac 1997). Detta är en risk som tas när insamlingsmetoden bygger på två olika insamlings sätt (Andersson 1995, Japac 1997) och som vi vägde mot att riskera en lägre svarsfrekvens vid endast svarsinsamlande via brev. Svarsfrekvensen blev högre än vad vi hade väntat oss. Detta kan som Andersson (1995) nämner bero på att urvalsgruppen vi använde oss av fann frågorna intressanta och därmed hade en stor vilja att svara. Det är möjligt att vi hade kunnat öka vår svarsfrekvens ytterligare genom att vi angivit ett sista datum för inskickandet av enkäten.

Mer forskning skulle behövas för att bland annat tydliggöra eventuella skillnader mellan kommunbor och utbor och deras syn på skogsskötsel och estetik. Även frågor kring vad den nya generationen skogsägare efterfrågar och vilka verktyg de kommer att behöva för att sköta sin skog i framtiden skulle behöva besvaras. Genom mer kunskap i ämnet hade en bättre rådgivning från skogsägarföreningar kunnat komma till stånd med fler och nöjdare medlemmar som följd.

Slutsats

De främsta anledningarna till att röjning har utförts bland de svarande medlemmarna var för att det var tillfredsställande att ha en röjd ungskog och att det ansåg det vara ekonomiskt lönsamt. Mer än hälften av de tillfrågade ville att det skulle utföras mer röjning på sin fastighet. De främsta anledningarna till att de inte valde att utföra röjning var för att det inte hade funnits något röjningsbehov samt brist på tid för att utföra röjning.

Kvinnor ansåg i större utsträckning än män att bristande kunskap angående röjning var ett skäl till varför de inte hade utfört röjning. En idé kan vara att öka fokus på kvinnliga medlemmar och försöka förbättra deras kunskap angående röjning förslagsvis genom att anordna röjningskurser för kvinnor. Fällman (2005) påpekar att rådgivning bör fokuseras på de med minst kunskap. Norra Skogsägarna bör fokusera mer på de kvinnliga medlemmarna då de även angav att mer rådgivning

från sin skogsinspektör skulle få dem att utföra mer röjning. Ytterligare ett alternativ kan vara att erbjuda kvinnor ett ungskogsskötselavtal då Norra Skogsägarna tar på sig ansvaret att sköta skogen under ungskogsfasen.

Utborna angav att bristande kunskap varit ett skäl till varför röjning ej utförts. De angav också att de inte ville att mer röjning skulle utföras. Det är möjligt att genom ökad kunskap bland utborna öka viljan till att utföra röjning genom att exempelvis anordna skogsdagar enbart för utbor; skillnaderna mellan kommunbor och utbor var ej statistiskt signifikanta ($P = 0,0581$; $P = 0,0537$)

De skogsägare med en fastighetsstorlek på 50-99 hektar uppgav att de skulle utföra mer röjning om de hade en uppdaterad skogsbruksplan. Norra Skogsägarna borde därför informera dessa fastighetsägare mer om möjligheten att skaffa en skogsbruksplan.

De med en uppdaterad skogsbruksplan ställer sig mer positiva till mer rådgivning angående röjning som en naturvårdande åtgärd. Vi tror att det kan finnas ett intresse bland medlemmarna att innehållet i skogsbruksplanerna utökas med motiveringar till varför man föreslår åtgärder utifrån skogsägarens målsättning med sitt skogsbrukande. På detta sätt skulle man kunna skapa ett verktyg i form av en anpassad plan som kan hjälpa att urskilja olika typer av ägare och därigenom på ett bättre sätt kunna rikta sin rådgivning.

De som har en uppdaterad skogsbruksplan såg värdet med att ha den uppdaterad. De angav att brist på tid varit ett viktigt skäl till varför de inte utfört röjning. Det kan bero på att de var medvetna om att de hade röjning som borde utföras. Norra Skogsägarna borde därför propagera mer för att deras medlemmar ska ha en aktuell skogsbruksplan och även erbjuda dem hjälp med röjning i form av tillhandahållande av entreprenörer eller ungskogsskötselavtal. Därigenom kanske Norra Skogsägarnas medlemmar skulle utföra mer röjning.

Det var vanligare att tidsbrist angavs som ett skäl till varför röjning inte hade utförts bland de yngre medlemmarna. De ville att det skulle röjas mer men hade inte tiden till det. Norra Skogsägarna skulle kunna informera de yngre medlemmarna hur mycket eget arbete det uppskattningsvis skulle krävas för att åtgärda fastighetens röjningsbehov och även erbjuda mer hjälp med att utföra röjning.

Genom föreslagna åtgärder kan förhoppningsvis kunskapen bland Norra Skogsägarnas medlemmar angående röjning förbättras samt attityden till vem som skall utföra röjningen förändras. Vi tror liksom Fällman (2005) att detta skulle kunna leda till att mer röjning utförs.

Litteraturförteckning

Algotsson, J. (2011). Skogsvård hos privata skogsägare - vilka åtgärder utförs och av vem? Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsmästarprogrammet. Examensarbete 2011:10. [Online] Tillgänglig: <http://stud.epsilon.slu.se/2635/> [2013-04-23]

Almstedt Jansson, M. & de Jong, J. (2005). Död ved i levande skogar: hur mycket behövs och hur kan målet nås?. Naturvårdsverket. Stockholm. Rapport 5413.

Andersson, B. E. (1995). Som man frågar får man svar - en introduktion i intervju- och enkätteknik. Rabén Prisma. Kristianstad..

Andersson, B., Häckner, J. & Lönnstedt, L. (1980). Skogsägarföreningar i ett historiskt perspektiv. Umeå

Anon. (1994). Røjning. I: TNC 96 Skogsordlistan . s. 291. Sveriges skogsvårdsförbund och Tekniska nomenklaturcentralen.

Anon. (2002). Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikens effekter SUS 2001. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Anon. (2012a). Skogsvårdslagstiftningen: gällande regler 1 januari 2012. Skogsstyrelsen. Jönköping. 85 s.

Anon. (2012b). Ett rikt växt- och djurliv. [Online] Tillgänglig: <http://www.miljomal.nu/sv/Miljomalen/16-Ett-rikt-vaxt--och-djurliv/> [2013-04-22]

Björkman, C. A. T. (1877). Handbok i skogs-skötsel. P. A. Norstedt & Söner. Stockholm

Bäckström, P.-O. (1984). Ungskogsrøjning och lövbehandling. *Sveriges Skogsvårdsförbunds Tidskrift 3-4*: 5-14.

Bäckström, P.-O., Pettersson, B., Pettersson, B. & Lindgren, P. (1982). Røjning. Forskningsstiftelsen Skogsarbeten. Stockholm.

Clauß, S. (2004). Testing a prototype of a safety knowledge test concerning the use of the cleaning saw in pre-commercial thinning among private forest owners in Sweden. Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogshushållning avdelningen Skogsteknologi. Studentuppsatser 68.

Enander, K.-G. (2007). Skogsbruk på samhällets villkor – Skogsskötsel och skogspolitik under 150 år. Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogens ekologi och skötsel, Rapport 1. [Online] Tillgänglig: http://pub.epsilon.slu.se/8483/1/Enander_K-G_111130.pdf [2013-04-23]

Eriksson, P. (2004). Utvärdering av en riktad røjningskampanj. Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogsskötsel. Examensarbete 2004:5.

- Fällman, K. (2005). Aspects of Precommercial Thinning – Private Forest owners' Attitudes and Alternative Practices. Diss. Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet.
- Harshaw, H. W. & Tindall, D. B. (2005). "Social structure, Identities and Values: A Network Approach to Understanding People's Relationships to forest." *Journal of Leisure Research*, vol. 37 (4), 426-449.
- Hultkrantz, L. (1986). Ger skogsvårdsbidrag bättre skogsvård? En utvärdering av bidragen till skogsvård i Norrland. Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogsekonomi. Arbetsrapport 49.
- Håkansson, M. (red.) (2000). Hormoslyr, Motormanuell röjning, Röjning. I: Skogensencyklopedin s. 193, s. 317, s. 389. Sveriges Skogsvårdsförbund.
- Ingemarson, F. (2004). Small-scale forestry in Sweden: owners' objectives, silvicultural practices and management plans. Diss. Uppsala: Sveriges lantbruksuniversitet. [Online] Tillgänglig: http://pub.epsilon.slu.se/657/1/Silvestria318_Ny.pdf [2013-04-23]
- Jansén, D. (2011). Mellanskogs medlemmars syn på röjning. Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsmästarprogrammet. Examensarbete 2011:29. [Online] Tillgänglig: <http://stud.epsilon.slu.se/3745/> [2013-04-23]
- Japac, L., Ahtiainen, A., Hörngren, J., Lindén, H., Lyberg, L., Nilsson, P. (1997). Minska bortfallet. Statistiska centralbyrån, Stockholm. [Online] Tillgänglig: http://www.scb.se/statistik/_publikationer/OV9999_2000I02_BR_X97%C3%96P9701.pdf [2013-04-23]
- Karlsson, S., (2013). Sektionschef skoglig planering Norra Skogsägarna. Personligt meddelande [2013-04-25]
- Lidestav, G. (1997). Kvinnors skogsägande och skogsägande kvinnor: en strukturanalys. Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogsteknik. Uppsatser och resultat 298. Umeå.
- Lidestav, G. & Ekström, M. (2000). Introducing gender in studies on management behaviour among non-industrial private forest owners. *Scandinavian Journal of Forest Research* (15). ss. 378-386
- Lidestav, G. & Nordfjell, T. (2002). Med skogsägaren i fokus. LRF Skogsägarna.
- Lindroos, O., Lidestav, G. & Nordfjell, T. (2005). Swedish non-industrial private forest owners – a survey of self-employment and equipment investments. *Small-scale Forest Economics, Management and Policy*, vol. 4 (4), ss. 409-425 [Online] Tillgänglig: http://pub.epsilon.slu.se/8222/1/Lindroos_et_al_110705_3.pdf [2013-04-23]
- Linné, T. (2011). Skogens Framtid, En sociologisk undersökning av skogsägars uppfattningar. Bokbox förlag, Lund.
- Lönnstedt, L. & Roos, A. (1990). Utboskogsägarens ekonomiska situation. Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skog-industri-marknad studier. Uppsala. Rapport 15.
- Nilsson, P. & Gustafsson, K. (1999). Skogsskötseln vid 90-talets mitt - läge och trender. Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig resurshushållning och geomatik. Umeå. Arbetsrapport 56.

- Norra Skogsägarna (2012). Om Norra. [Online] Tillgänglig: <http://www.norra.se/omnorra/foreningen/Pages/default.aspx> [2013-04-17]
- Pettersson, N., Fahlvik, N. & Karlsson, A. (2012). Skogsskötselserien nr 6. Røjning. [Online] Skogsstyrelsens förlag. Tillgänglig: www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien [2013-04-15]
- Riksskogstaxeringen (2012). Tillväxt. [Online] Tillgänglig: <http://www.slu.se/sv/webbtjanster-miljoanalys/statistik-om-skog/tillvaxt/> [2013-04-24]
- Samuels, M.L., Witmer, J.A. & Schaffner, A. (2012). Statistics for the Life sciences. 4. ed. Boston: Pearson Education.
- Skogforsk (2011). Skogstermer. [Online] Tillgänglig: <http://www.skogforsk.se/sv/KunskapDirekt/Skoglig-grundkurs/Skogsbrukets-grunder/Skogstermer/> [2013-04-24]
- Skogsstyrelsen (1989). Skogsstatistisk årsbok 1989. Skogsstyrelsen, Jönköping. [Online] Tillgänglig: <http://www.skogsstyrelsen.se/Global/myndigheten/Statistik/Skogsstatistisk%20årsbok/06.%201980-1989/Skogsstatistisk%20årsbok%201989.pdf> [2013-04-23]
- Skogsstyrelsen(1999). Skogsstatistisk årsbok 1999. Skogsstyrelsen, Jönköping. [Online] Tillgänglig: <http://www.skogsstyrelsen.se/Global/myndigheten/Statistik/Skogsstatistisk%20årsbok/05.%201990-1999/Skogsstatistisk%20årsbok%201999.pdf> [2013-04-23]
- Skogsstyrelsen (2007). Orsaksanalys och åtgärdsförslag för nationella skogliga sektorsmål. [Online] Tillgänglig: <http://www.skogsstyrelsen.se/Gemensamt/Sok/?q=orsaksanalys+och+%c3%a5tg%c3%a4rdsf%c3%b6rslag&id=143&epslanguage=sv&resid=1295166342&deff=5&uaid=C05DC764ED03DAC06A9A93D12C7A4498%3a3139332E31302E3130332E3935%3a5246709969112094154> [2013-04-24] ss. 16-23
- Skogsvårdsförordning (1993). Stockholm. (SFS 1993:1096) [Online] Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skogsvardsforordning-1993109_sfs-1993-1096/?bet=1993:1096 [2013-04-17]
- Skogsvårdslagen (1979). Stockholm. (SFS 1979:429) [Online] Tillgänglig: http://62.95.69.15/cgi-bin/thw?%24%7BHTML%7D=sfst_1st&%24%7BHTML%7D=sfst_dok&%24%7BSHTML%7D=sfst_err&%24%7BBASE%7D=SFST&%24%7BTRIPSHOW%7D=format%3DTHW&BE T=1979%3A429%24 [2013-04-23]
- Statistiska centralbyrån [2012-03-22] Minskat barnafödande under 2011 [Online] Tillgänglig: http://www.scb.se/pages/pressrelease_331064.aspx [2013-04-20]

Bilagor

Bilaga 1

Hej!

Vi är två studenter som läser till jägmästare vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå. Tillsammans med Norra Skogsägarna gör vi en undersökning om medlemmarnas syn på röjning. *Med röjning menar vi en utglesning av skogen för att gynna kvarstående stammar där det fällda virket i de flesta fall inte tas tillvara.*

Syftet med undersökningen är att undersöka varför skogsägare röjer eller avstår från att röja. Vi har gjort ett slumpmässigt urval ur Norra Skogsägarnas medlemsregister och valt ut just er.

Vi har utformat ett antal frågor som vi är mycket tacksamma om ni kan ta er tid till att besvara. Det är totalt 11 frågor och svarsalternativ finns till flertalet frågor. Vi ringer upp er om 1-2 veckor för att stämma av vad ni har svarat. Om det vid tillfället inte passar att gå igenom enkäten kan vi avtala en ny tid då vi ringer upp. Vill ni istället skicka in enkäten så går även det utmärkt. Använd då det frankerade svarsbrevet som följer med enkäten. *Bland er som svarar på enkäten kommer vi att lotta ut två stycken huggarhjälm.*

Vi har ingen avsikt att kartlägga vad ni som individer har för inställning till röjning. De svar som ni lämnar kommer att behandlas konfidentiellt och de kommer inte att kunna kopplas till er personligen.

Vi uppskattar att ni tar er tid att hjälpa oss i vårt arbete.

Bästa hälsningar
Anton och Andreas

Anton Wikman
073 077 75 73
anwi0013@stud.slu.se

Andreas Bolmgren
076 112 84 08
anbo0016@stud.slu.se

Stefan Holmberg
Fältchef Norra Skogsägarna

Umeå 11/3 2013

Besvara frågorna genom att sätta ett kryss i rutan för det svarsalternativ som är korrekt eller ange det tal som efterfrågas.

Kön:

Man Kvinna

Ålder:

_____ år

Fråga 1. Är din skogsfastighet (eller någon av dina skogsfastigheter) belägen i samma kommun som du bor i?

Ja Nej

Fråga 2. Hur stor är den fastighet (eller de fastigheter), sett till total areal, som du äger eller är delägare i?

1-49 hektar 50-99 hektar 100-199 hektar Över 200 hektar

Om du vill får du även ange ditt innehav i siffror. Ange då närmsta tiotal.

_____ hektar

Fråga 3. Har du en skogsbruksplan som är upprättad senare än 2003?

Ja Nej

*(om du svarar Nej på denna fråga, gå till **Fråga 5.**)*

Fråga 4. Utför du de röjningsåtgärder som föreslås i din skogsbruksplan?

Ja Nej

Fråga 5. Vem utför majoriteten av rövningen på din fastighet?

Själv Entreprenör Annan Ingen rövning utförs

Fråga 6. Har det utförts rövning på din fastighet under de senaste tio åren?

Ja Nej

(Om du svarar Nej på denna fråga, gå till **Fråga 8.**)

Fråga 7,8 och 10 besvaras genom att ange hur viktigt respektive påstående är för dig. Frågan hittar du överst med påståendena angivna nedanför. Markera det svar (Viktigt/Ej viktigt) som stämmer bäst överens för varje påstående.

Fråga 7.

Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra rövning i din skog de senaste tio åren?	Viktigt	Ej viktigt
Lönsam ekonomisk investering		
För att gynna den biologiska mångfalden		
Skapa trivsamma miljöer att vistas i		
Har kunskap om när och hur rövning skall utföras		
Jag tycker det är roligt att röja		
Tillfredställande att ha en röjd ungskog		
Följer skötselråden gällande rövning i min skogsbruksplan		
Det är en bra form av konditionsträning		
Om något annat var av vikt, ange vad:		

Fråga 8.

Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att <u>inte</u> röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?	Viktigt	Ej viktigt
Har inte funnits något röjningsbehov		
Det är inte ekonomiskt lönsamt		
Vill ha en orörd skog		
Har ingen utrustning för att röja		
Har för lite kunskap om när och hur röjning skall utföras		
Inget intresse av skogsskötsel		
För lite rådgivning angående röjning från min skogsinspektör		
Orkar inte rent fysisk att utföra röjning		
Har inte tillräckligt med tid för att hinna röja		
Är rädd för ökade betesskador efter röjning		
Om något annat var av vikt, ange vad:		

Fråga 9. Vill du att det skall röjas mer i din skog?Ja Nej *(Om du svarar Nej på denna fråga behöver du ej besvara **Fråga 10** och **Fråga 11.**)*

Fråga 10.

Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning i din skog?	Viktigt	Ej viktigt
Mer rådgivning angående röjning från min skogsinspektör		
En uppdaterad skogsbruksplan innehållande skötselåtgärder		
Kurser i röjningsteknik och röjningens effekter på min skog		
Lägre röjningskostnader		
Mer tid att lägga på röjning		
Ökad information om kostnader för röjningsåtgärder		
Mer kunskap om röjning som naturvårdande åtgärd		
Om något annat är av vikt, ange vad:		

Fråga 11. Skulle det utföras mer röjning på din fastighet om Norras Skogsägarna erbjöd sig att sköta din ungskog från markberedning fram till första gallring? Detta i form av ett avtal mellan dig och din inspektör.

Ja Nej

Tack för din medverkan!

Bilaga 2

Nedan redovisas en sammanställning av det totala antalet svar (stycken).

Kön:

Man 54

Kvinna 23

Ålder (År):

20-34 6

35-49 7

50-64 34

>65

Fråga 1. Är din skogsfastighet (eller någon av dina skogsfastigheter) belägen i samma kommun som du bor i?

Ja 55

Nej 23

Fråga 2. Hur stor är den fastighet (eller de fastigheter), sett till total areal, som du äger eller är delägare i?

1-49 ha 20

50-99 ha 25

100-199 ha 20

Över 200 ha 12

Fråga 3. Har du en skogsbruksplan som är upprättad senare än 2003?

Ja 44

Nej 33

Fråga 4. Utför du de röjningsåtgärder som föreslås i din skogsbruksplan?

Ja 36

Nej 7

Fråga 5. Vem utför majoriteten av röjningen på din fastighet?

Själv	38
Entreprenör	21
Annan	7
Ingen röjning utförs	3

Fråga 6. Har det utförts röjning på din fastighet under de senaste tio åren?

Ja	70
Nej	6

Fråga 7.

Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att utföra röjning i din skog de senaste tio åren?	Viktigt	Ej viktigt
Lönsam ekonomisk investering	61	6
För att gynna den biologiska mångfalden	35	29
Skapa trivsamma miljöer att vistas i	53	14
Har kunskap om när och hur röjning skall utföras	56	10
Jag tycker det är roligt att röja	49	16
Tillfredställande att ha en röjd ungskog	62	5
Följer skötselråden gällande röjning i min skogsbruksplan	42	15
Det är en bra form av konditionsträning	39	27
Om något annat var av vikt, ange vad:		

Fråga 8.

Vilka av följande påståenden var viktiga för ditt beslut att inte röja, hela eller delar av röjningsbehovet, i din skog de senaste tio åren?	Viktigt	Ej viktigt
Har inte funnits något röjningsbehov	17	20
Det är inte ekonomiskt lönsamt	8	28
Vill ha en orörd skog	2	34
Har ingen utrustning för att röja	7	27
Har för lite kunskap om när och hur röjning skall utföras	9	26
Inget intresse av skogsskötsel	7	28
För lite rådgivning angående röjning från min skogsinspektör	5	29
Orkar inte rent fysisk att utföra röjning	6	30
Har inte tillräckligt med tid för att hinna röja	15	19
Är rädd för ökade betesskador efter röjning	14	21
Om något annat var av vikt, ange vad:		

Fråga 9. Vill du att det skall röjas mer i din skog?

Ja 44

Nej 27

Fråga 8.

Vilka av följande påståenden är viktiga för att få dig att utföra mer röjning i din skog?	Viktigt	Ej viktigt
Mer rådgivning angående röjning från min skogsinspektor	22	21
En uppdaterad skogsbruksplan innehållande skötselåtgärder	22	20
Kurser i röjningsteknik och röjningens effekter på min skog	22	20
Lägre röjningskostnader	23	19
Mer tid att lägga på röjning	32	11
Ökad information om kostnader för röjningsåtgärder	22	21
Mer kunskap om röjning som naturvårdande åtgärd	24	18
Om något annat är av vikt, ange vad:		

Fråga 11. Skulle det utföras mer röjning på din fastighet om Norras Skogsägarna erbjöd sig att sköta din ungskog från markberedning fram till första gallring? Detta i form av ett avtal mellan dig och din inspektor.

Ja 12

Nej 34